

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/21-02/32
URBROJ: 613-20-21-11
Pazin, 29. prosinca 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Općina Gračišće
za 2020.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Planiranje i izvršenje proračuna	7
	Financijski izvještaji	7
	Programi i projekti financirani u 2020.	15
III.	REVIZIJA ZA 2020.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	20
	Nalaz za 2020.	21
	Provedba naloga i preporuka	37

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Gračišće (dalje u tekstu: Općina) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine ne osigurava točne podatke o imovini u vlasništvu Općine. Pojedinoj imovini dodijeljeno je više inventarnih brojeva, a u evidenciji je evidentirana i imovina koja nije u vlasništvu Općine. Usklađivanje podataka o vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine (koja podliježe obračunu ispravka vrijednosti) iz analitičke evidencije (35.614.691,00 kn) s podacima u glavnoj knjizi (37.395.094,00 kn) nije provedeno, iako su podaci u njima različiti.

Nadalje, vrijednost navedene imovine je u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 40.024.064,00 kn i različita je od vrijednosti evidentirane u glavnoj knjizi.

Ispravak vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine za 2018. i 2019. nije evidentiran u poslovnim knjigama za godinu na koju se odnosi ispravak vrijednosti imovine, nego u poslovnim knjigama za iduću godinu. Nadalje, obračun ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine za 2020. evidentiran je u poslovnim knjigama u 2020., ali obračunom nije obuhvaćena imovina nabavljena tijekom 2020. u vrijednosti od 6.646.993,00 kn jer je evidentirana na 31. prosinca 2020., a ne prema načelu nastanka događaja odnosno nabave imovine. Kod pojedine dugotrajne nefinancijske imovine nisu primijenjene propisane stope ispravka vrijednosti. Navedeno je utjecalo na točnost podataka o vrijednosti imovine i vlastitih izvora u financijskim izvještajima.

Obveze za kredite (četiri dugoročna i dva kratkoročna) primljene u 2020. i prethodnih godina iznose 7.500.231,00 kn. Analitička evidencija obveza po osnovi primljenih kredita nije ustrojena, a ni glavna knjiga ne osigurava propisane podatke (po vrstama, subjektima – poslovnim bankama, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti kredita).

Prema podacima iz financijskih izvještaja, potraživanja koncem 2020. iznose 850.779,00 kn i veća su za 19.627,00 kn od podataka o potraživanjima iskazanim u glavnoj knjizi. Navedena razlika odnosi se na potraživanja od prodaje zemljišta koja su tijekom 2020. u cijelosti naplaćena te nisu trebala biti iskazana u financijskim izvještajima. Ispravak vrijednosti potraživanja nije obavljen, iako potraživanja za koja je propisana obveza ispravka vrijednosti iznose 702.013,00 kn, od čega se 283.669,00 kn odnosi na potraživanja starosti od jedne do tri godine, a 418.344,00 kn na potraživanja starosti preko tri godine.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, obveze koncem 2020. iznose 9.283.516,00 kn. U poslovnim knjigama nisu evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane obveze za naknade za rad zamjeniku općinskog načelnika, predsjedniku i potpredsjednicima vijeća te općinskim vijećnicima u iznosu od 26.841,00 kn i obveze prema Gradu Pazinu za naknadu za zajedničko obavljanje poslova komunalnog redara u iznosu od 1.427,00 kn. Također, nije evidentirana preuzeta obveza na temelju ugovora zaključenog sa Županijom za otplatu dijela kredita za izgradnju nove Opće bolnice (koje dospijevaju na naplatu do 2038.), a koncem 2020. iznose 230.342,00 kn.

Podaci o dospjelim i nedospjelim obvezama iskazani u financijskim izvještajima (Izvještaj o obvezama i Bilanca) nisu istovjetni. Dospjele obveze koncem 2020. prema Izvještaju o obvezama iznose 1.154.001,00 kn, dok prema Bilanci iznose 1.783.285,00 kn (razlika 629.284,00 kn).

U izvanbilančnim zapisima nisu evidentirani dani instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 14.573.039,00 kn te primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (bankarske garancije) u iznosu od 832.146,00 kn.

U 2020. rashodi u ukupnom iznosu od 6.287.578,00 kn nisu evidentirani na računima propisanim Računskim planom, što je utjecalo na strukturu iskazanih rashoda.

Vrijednosno najznačajniji rashodi koji nisu evidentirani na propisanim računima odnose se na rashode za izgradnju zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 6.066.953,00 kn, koji su evidentirani u okviru rashoda za dodatna ulaganja na građevinskim objektima, umjesto u okviru rashoda za nabavu građevinskih objekata.

Popis imovine i obveza nije cjelovit i sveobuhvatan. Usklađivanje podataka u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine, analitičkoj evidenciji potraživanja i analitičkoj evidenciji obveza s podacima u glavnoj knjizi prije popisa nije provedeno, iako se podaci u njima razlikuju. Popisne liste dugotrajne imovine nisu potpune jer ne sadrže jedinicu mjere, stvarno stanje utvrđeno popisom (podatke u naturalnim iznosima) te podatke o razlikama između stvarnog i knjigovodstvenog stanja u količini i vrijednosti. Popis sitnog inventara u uporabi nije obavljen. Popisna lista materijalne imovine u pripremi (investicije u tijeku) ne sadrži podatke pojedinačno po investicijama u tijeku niti je utvrđen stupanj njihove dovršenosti. Nadalje, potraživanja i obveze popisane su prema sintetičkim računima, a ne pojedinačno prema kupcima i dobavljačima. Usklađivanje stanja potraživanja i obveza Općine s kupcima i dobavljačima nije obavljeno. Usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom nije obavljeno. (točka 1. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Odlukom o općinskim porezima iz srpnja 2019. uveden je, između ostalog, i porez na kuće za odmor. Općina u 2019. i 2020. nije obavljala razrez i naplatu poreza na kuće za odmor. Evidencija korisnika kuća za odmor nije ustrojena.

Općina nije poduzimala raspoložive mjere naplate za većinu potraživanja prema Odluci o proceduri naplate prihoda, obračuna i naplate dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja, donesenoj u prosincu 2016., kojom su propisani kriteriji i mjerila te postupci naplate dospjelih potraživanja (sustav upućivanja opomena, izdavanja ovršnih rješenja, zasnivanje založnog prava i obročna otplata duga). Koncem 2020. dospjela potraživanja iskazana su u iznosu od 831.152,00 kn.

Tijekom 2019. upućene su opomene za potraživanja u iznosu od 33.752,00 kn, a u 2020. za potraživanja u iznosu od 148.621,00 kn, koje se odnose na općinske poreze, komunalnu naknadu, komunalni doprinos, godišnju naknadu za održavanje groblja i naknadu za trajno korištenje grobnih mjesta, te su pokrenuti postupci prisilne naplate duga za općinske poreze i komunalni doprinos u ukupnom iznosu od 91.427,00 kn. Najznačajniji dio potraživanja za komunalni doprinos, u iznosu od 78.222,00 kn, za koji nije pokrenut postupak prisilne naplate, odnosi se na potraživanje prema Rješenju iz lipnja 2018., prema kojem je odobrena obročna otplata komunalnog doprinosa do listopada 2019., a nije naplaćeno. (točka 2. Nalaza)

- Za uslugu obavljanja komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete, za što su rashodi ostvareni u iznosu od 10.589,00 kn, s odabranim izvoditeljem nije zaključen ugovor, što nije u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U okviru materijalnih rashoda (ostali nespomenuti rashodi poslovanja) ostvareni su rashodi za reprezentaciju u iznosu od 58.969,00 kn. Odnose se na konzumaciju jela i pića u ugostiteljskim objektima te nabavu prehrambenih i drugih proizvoda. Na računima za konzumaciju jela i pića u restoranima u iznosu od 34.814,00 kn nisu navedeni podaci o svrsi/prigodi korištenja sredstava reprezentacije. (točka 3. Nalaza)

- U Planu nabave za 2020. i izmjenama i dopunama Plana planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 4.634.693,00 kn. Planom nabave nije planirana nabava računalnih usluga, za što su rashodi ostvareni u iznosu od 75.359,00 kn. Vrijednost postupaka nabave koji su planirani, a nisu provedeni iznosi 3.440.693,00 kn, što čini 74,2 % vrijednosti ukupno planirane nabave. Iz navedenog proizlazi da Plan nabave nije ažuriran i ne pokazuje stvarne potrebe Općine za nabavom roba, radova i usluga.

Nabava usluga u vrijednosti od 56.050,00 kn (usluge savjetovanja 31.250,00 kn, usluge izrade arhitektonskog projekta 17.500,00 kn i usluga sanacije krovišta 7.300,00 kn) provedena je izravnim ugovaranjem bez zaključenog ugovora i/ili ispostavljene narudžbenice, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupka jednostavne nabave robe, radova i usluga, kojima je uređeno da nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn naručitelj provodi s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru zaključivanjem ugovora o nabavi i/ili izdavanjem narudžbenice. (točka 4. Nalaza)

- Općina se u prosincu 2019. kratkoročno zadužila kod poslovne banke za tekuću likvidnost u iznosu od 700.000,00 kn. Zbog nelikvidnosti, Općina je u rujnu 2020. s istom poslovnom bankom zaključila novi ugovor o kratkoročnom kreditu u iznosu od 1.000.000,00 kn. Navedenim kreditom, u studenome 2020., zatvorena je obveza za kredit iz 2019. U pogledu vremena korištenja kredita Općina nije postupila u skladu s propisima jer je kratkoročno zaduživanje dopušteno najduže do 12 mjeseci bez mogućnosti reprograma ili zatvaranja postojećih obveza novim kreditom. (točka 5. Nalaza)

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Istarske županije (dalje u tekstu: Županija). Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), Općina je razvrstana u VII. skupinu jedinica lokalne samouprave čija se vrijednost indeksa razvijenosti nalazi u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Općina obuhvaća sedam naselja s ukupno 1 419 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2011.). Sjedište Općine je Loža 1, Gračišće.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga ustrojen je Jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2020. bilo pet zaposlenika na neodređeno vrijeme.

Općinsko vijeće je u 2020. imalo jedanaest članova. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2020. i u vrijeme obavljanja revizije do 7. lipnja 2021. bio je načelnik Ivan Mijandrušić. Općinski načelnik dužnost na koju je izabran obavljao je profesionalno, a zamjenik općinskog načelnika bez zasnivanja radnog odnosa (volonterski). Novi općinski načelnik Ivan Jeromela dužnost na koju je izabran obavlja volonterski.

Općina je uskladila Statut s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20). Usklađenjem Statuta, Općinsko vijeće ima devet članova, a općinski načelnik više nema zamjenika.

Općina nema proračunskih korisnika. Iz decentraliziranih sredstava financira se Javna vatrogasna postrojba Grada Pazina, koja djeluje na području Općine. Općina je vlasnik trgovačkog društva za održavanje, izgradnju i trgovinu s temeljnim kapitalom od 20.000,00 kn. Ima udjele u temeljnom kapitalu u sedam trgovačkih društava, od čega u društvu za promicanje lokalnog razvoja i poslovne usluge 6,0 %, društvu za obavljanje komunalnih djelatnosti 2,3 %, društvu za obavljanje izdavačke i tiskarske djelatnosti 1,8 %, a u društvu za javnu vodoopskrbu, društvu za vodozaštitni sustav, društvu za skupljanje, pročišćavanje i distribucije vode te društvu za pripremu izgradnje, održavanje i eksploataciju autoceste manje od 1,0 % udjela u temeljnom kapitalu.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun za 2020., Odluka o izvršavanju proračuna Općine te Izmjene i dopune proračuna doneseni su u skladu s propisima. Proračunom su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu od 21.759.893,00 kn. U prosincu 2020. donesene su Izmjene i dopune proračuna, kojima su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu od 18.871.933,00 kn, što je 2.887.960,00 kn ili 13,3 % manje u odnosu na proračun. U računu financiranja planirani su primici u iznosu od 7.430.403,00 kn i izdaci za financijsku imovinu i otplatu kredita u iznosu od 5.270.000,00 kn te je planirano pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 500.000,00 kn. U odnosu na proračun, vrijednosno značajnije smanjeni su prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 1.056.000,00 kn ili 60,0 % te rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 3.446.625,00 kn ili 30,0 %. Do značajnog odstupanja planiranih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u odnosu na proračun došlo je zbog epidemije bolesti COVID-19, što je utjecalo na zastoj gospodarskih aktivnosti te ostvarenje proračunskih prihoda i rashoda.

U skladu s odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), u veljači 2021. sastavljen je Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine za 2020. Prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2020., prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 14.811.824,00 kn, što je 4.060.109,00 kn ili 21,5 % manje od planiranih, a rashodi i izdaci u iznosu od 11.733.400,00 kn, što je 7.138.533,00 kn ili 37,8 % manje od planiranih. Ostvaren je višak prihoda i primitaka u iznosu od 3.078.424,00 kn. Iz prethodnih godina prenesen je manjak prihoda i primitaka u iznosu od 442.952,00 kn pa višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 2.635.472,00 kn. Vrijednosno značajnije odstupanje planiranih i izvršenih prihoda odnosi se na manje ostvarene pomoći iz županijskog i državnog proračuna za 2.353.075,00 kn ili 32,7 % i rashode za nabavu nefinancijske imovine (uređenje groblja, rekonstrukcija nerazvrstane ceste, uređenje kuće za posjetitelje te uređenje trga ispred palače) za 1.410.209,00 kn ili 17,5 %.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu, uz proračun su donesene projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2021. i 2022. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci za 2021. u iznosu od 19.041.565,00 kn, dok su za 2022. planirani u iznosu od 15.311.715,00 kn.

Uz proračun i Izmjene i dopune proračuna za 2020. donesen je Plan razvojnih programa od 2020. do 2022., kojim su definirani ciljevi i prioriteti razvoja Općine, povezani s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Planom razvojnih programa planirani su projekti i aktivnosti za 2020. u vrijednosti od 11.080.000,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na izgradnju dječjeg vrtića u iznosu od 6.746.800,00 kn, izgradnju školske dvorane u iznosu od 1.000.000,00 kn te rekonstrukciju župne crkve u iznosu od 920.000,00 kn. Prema Izvještaju o izvršenju Plana razvojnih programa ostvareni projekti odnose se na izgradnju dječjeg vrtića u iznosu od 6.066.953,00 kn i rekonstrukciju župne crkve u iznosu od 100.000,00 kn.

Financijski izvještaji

Općina vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim tijelima u propisanom roku i objavljeni na mrežnim stranicama Općine.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 14.811.824,00 kn, što je 8.114.128,00 kn ili 121,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	2.424.750,00	2.341.359,00	96,6
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	1.070.155,00	4.838.027,00	452,1
3.	Prihodi od imovine	257.278,00	175.481,00	68,2
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.515.640,00	555.274,00	36,6
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	4.000,00	7.000,00	175,0
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	531.915,00	19.627,00	3,7
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	893.958,00	6.875.056,00	769,1
	Ukupni prihodi i primici	6.697.696,00	14.811.824,00	221,1

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima imaju primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 6.875.056,00 kn ili 46,4 %, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 4.838.027,00 kn ili 32,7 % i prihodi od poreza u iznosu od 2.341.359,00 kn ili 15,8 %. Svi drugi prihodi iznose 757.382,00 kn i čine 5,1 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno više ostvareni su primici od financijske imovine i zaduživanja za 5.981.098,00 kn zbog kreditnog zaduženja za izgradnju dječjeg vrtića i prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 3.767.872,00 kn zbog doznačenih kapitalnih pomoći od Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (dalje u tekstu: Agencija za plaćanja) za projekt rekonstrukcije nerazvrstane ceste i projekt izgradnje dječjeg vrtića.

Prihodi i primici koji imaju zakonom propisanu namjenu odnose se na: prihode od dodatnog udjela poreza na dohodak i pomoći izravnjanja za financiranje decentraliziranih funkcija vatrogastva, pomoći, prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu, spomeničke rente, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, naknade za groblje, boravišne pristojbe, vodnog doprinosa, šumskog doprinosa, naknade za trajno korištenje grobnih mjesta, komunalne naknade, komunalnog doprinosa, tekućih donacija, prihode od prodaje nefinancijske imovine te primitke od zaduživanja. Ostvareni su u iznosu od 11.020.953,00 kn i čine 74,4 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Za propisane namjene utrošeno je 7.811.433,00 kn, a sredstva pomoći za izgradnju zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 3.209.520,00 kn nisu utrošena i nalaze se na računu proračuna.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 2.341.359,00 kn, a odnose se na porez i prirez na dohodak u iznosu od 2.272.678,00 kn (porez na dohodak u iznosu od 2.066.069,00 kn, prirez poreza na dohodak u iznosu od 172.173,00 kn i sredstva fiskalnog izravnjanja u iznosu od 34.436,00 kn), porez na promet nekretnina u iznosu od 61.920,00 kn i općinski porez na potrošnju u iznosu od 6.761,00 kn. Odlukom o općinskim porezima uvedeni su sljedeći općinski porezi: prirez porezu na dohodak, porez na potrošnju i porez na kuće za odmor. Prirez porezu na dohodak plaća se po stopi od 5,0 %. Poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom prireza porezu na dohodak i poreza na promet nekretnina obavlja nadležna Porezna uprava, a poslove utvrđivanja i naplate općinskih poreza obavlja Upravni odjel za proračun i financije Županije.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 4.838.027,00 kn, a odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 412.630,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 4.425.397,00 kn.

Tekuće pomoći doznačene su iz državnog proračuna za decentralizirane funkcije vatrogastva u iznosu od 273.367,00 kn i za sredstva fiskalnog izravnjanja u iznosu od 125.763,00 kn te iz županijskog proračuna u iznosu od 13.500,00 kn za manifestaciju izložbe vina.

Kapitalne pomoći doznačene su od Agencije za plaćanja u iznosu od 3.209.520,00 kn za sufinanciranje projekta rekonstrukcije nerazvrstane ceste i projekta izgradnje dječjeg vrtića u iznosu od 891.082,00 kn (bespovratna sredstva Europske unije), Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u iznosu od 183.495,00 kn za izradu projektno-tehničke dokumentacije sportske dvorane, Ministarstva kulture i medija u iznosu od 100.000,00 kn za radove na župnoj crkvi te iz županijskog proračuna u iznosu od 41.300,00 kn za uređenje zgrade bivše škole.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 175.481,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od koncesijske naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu od 69.231,00 kn, prava služnosti puta (za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu) u iznosu od 67.792,00 kn, godišnje naknade za groblje u iznosu od 32.011,00 kn te zakupa poslovnih prostora i poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu od 6.391,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 555.274,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na komunalnu naknadu u iznosu od 211.574,00 kn, komunalni doprinos u iznosu od 189.348,00 kn i naknadu za trajno korištenje grobnog mjesta u iznosu od 78.399,00 kn. Općinsko vijeće je u lipnju 2020. u svrhu ublažavanja negativnih posljedica za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 donijelo Odluku o oslobađanju plaćanja komunalne naknade za 2020. za dva poslovna prostora u ukupnom iznosu od 1.703,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 7.000,00 kn odnose se na tekuće donacije u novcu doznačene od pravne osobe u iznosu od 5.000,00 kn i poslovne banke u iznosu od 2.000,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni u iznosu od 19.627,00 kn odnose se na prodaju suvlasničkih dijelova poljoprivrednog i građevinskog zemljišta s ruševnim zgradama. Prodaja je obavljena na temelju odluka općinskog načelnika ili Općinskog vijeća u skladu s Procedurom upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Općine iz listopada 2019. Tijekom godine provedena su tri javna natječaja i zaključena su tri ugovora kojima je kupoprodajna cijena ugovorena u iznosu od 19.346,00 kn. Početne cijene nekretnina utvrđene su na temelju procjena ovlaštenih sudskih vještaka. Prema zaključenim ugovorima iz 2020. kupci su u cijelosti podmirili svoje obveze. Preostali dio naplaćenih prihoda odnosi se na prethodne godine.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 6.875.056,00 kn. Odnose se na primitke od dugoročnog zaduživanja u iznosu od 5.875.056,00 kn za izgradnju dječjeg vrtića (ugovor o dugoročnom kreditu zaključen je s poslovnom bankom u siječnju 2020. u iznosu od 1.510.726,48 EUR ili u protuvrijednosti od 11.235.402,74 kn) te na primitke od kratkoročnog zaduživanja u iznosu od 1.000.000,00 kn za tekuću likvidnost (ugovor o kratkoročnom kreditu zaključen je s poslovnom bankom u rujnu 2020.).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 11.733.400,00 kn, što je 4.460.061,00 kn ili 61,3 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	754.835,00	678.992,00	90,0
2.	Materijalni rashodi	1.867.126,00	1.345.925,00	72,1
3.	Financijski rashodi	67.219,00	99.498,00	148,0
4.	Subvencije	5.000,00	0,00	-
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	876.021,00	837.828,00	95,6
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	107.023,00	170.352,00	159,2
7.	Ostali rashodi	83.280,00	133.579,00	160,4
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.856.244,00	6.646.993,00	358,1
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1.656.591,00	1.820.233,00	109,9
Ukupni rashodi i izdaci		7.273.339,00	11.733.400,00	161,3
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		6.697.696,00	14.811.824,00	221,1
Višak prihoda i primitaka		0,00	3.078.424,00	-
Manjak prihoda i primitaka		575.643,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji udjel u ostvarenim rashodima i izdacima imaju rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 6.646.993,00 kn ili 56,7 %, izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 1.820.233,00 kn ili 15,5 % te materijalni rashodi u iznosu od 1.345.925,00 kn ili 11,5 %. Svi drugi rashodi iznose 1.920.249,00 kn i čine 16,3 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno više ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 4.790.749,00 kn ili 258,1 % zbog izgradnje zgrade dječjeg vrtića, što je financirano primljenim sredstvima iz EU fondova.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 678.992,00 kn, a odnose se na brutoplaće u iznosu od 572.298,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 81.908,00 kn i druge rashode za zaposlene (naknada za korištenje godišnjeg odmora, jubilarna nagrada, božićnica i dar djetetu) u iznosu od 24.786,00 kn. Rashodi za zaposlene odnose se na zaposlene u Jedinstvenom upravnom odjelu Općine u iznosu od 400.990,00 kn i općinskog načelnika u iznosu od 278.002,00 kn. Obračun i isplata plaća obavljani su primjenjujući odredbe Pravilnika o unutarnjem redu Jedinstvenog upravnog odjela Općine (iz lipnja 2016. te izmjene iz srpnja i listopada 2019.), Odluke o koeficijentima za obračun plaće službenika i namještenika u Jedinstvenom upravnom odjelu Općine (iz travnja 2012. te izmjene iz listopada 2019. i svibnja 2020.) i Odluke o osnovici za obračun plaće službenika i namještenika u Jedinstvenom upravnom odjelu Općine iz travnja 2015. Na iznos iznad porezno neoporezive visine jubilarne nagrade obračunani su i plaćeni propisani porez i doprinos, a sve druge naknade i darovi obračunani su i isplaćeni u visini neoporezivih iznosa. Općina u 2020. nije zaposlenicima isplatila novčane nagrade za radne rezultate ni dodatke za uspješnost na radu.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.345.925,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za komunalne usluge u iznosu od 205.040,00 kn, naknadu za energetske usluge u iznosu od 129.000,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 122.210,00 kn, naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela i povjerenstava u iznosu od 189.433,00 kn, energiju u iznosu od 123.901,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 81.878,00 kn, računalne usluge u iznosu od 75.359,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 59.270,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 58.969,00 kn te troškove prijevoza na posao i s posla u iznosu od 30.840,00 kn.

U okviru materijalnih rashoda ostvareni su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 445.054,00 kn. Odnose se na održavanje javne rasvjete i utrošak električne energije za javnu rasvjetu u iznosu od 249.765,00 kn, održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 81.251,00 kn, održavanje javnih (zelenih) površina u iznosu od 27.400,00 kn, deratizaciju i dezinsekciju u iznosu od 27.320,00 kn, održavanje groblja u iznosu od 26.196,00 kn, održavanje septičkih i sabirnih jama u iznosu od 21.122,00 kn i ukrašavanje naselja u iznosu od 12.000,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 837.828,00 kn. Odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 826.888,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 10.940,00 kn.

Tekuće pomoći doznačene su Gradu Pazinu za sufinanciranje plaća i drugih primanja zaposlenika dječjeg vrtića (proračunskog korisnika druge jedinice lokalne samouprave) i sufinanciranje boravka djece u dječjem vrtiću u iznosu od 480.351,00 kn te za sufinanciranje decentraliziranih funkcija vatrogastva u iznosu od 346.537,00 kn (od čega se na pomoći izravnavanja odnosi 273.367,00 kn, a sredstva iznad minimalnog standarda iznose 73.170,00 kn).

Kapitalne pomoći doznačene su Istarskoj županiji za sufinanciranje dijela kreditne obveze za izgradnju i opremanje nove Opće bolnice u Puli. Općina i Istarska županija zaključile su u prosincu 2017. ugovor, a u prosincu 2019. dodatak ugovoru kojim je Općina preuzela obvezu otplate dijela kredita od 2018. do 2038. čiji je obveznik Županija.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 170.352,00 kn. Odnose se na rashode za stipendije i školarine u iznosu od 74.800,00 kn, pomoći obiteljima u iznosu od 71.552,00 kn te naknade i opremu za novorođene bebe u iznosu od 24.000,00 kn. Navedeni rashodi ostvareni su na temelju donesenih programa javnih potreba u području predškolskog odgoja, školstva i obrazovanja, kulture, socijalno-zdravstvenih potreba, gospodarstva i turizma za 2020., Odluke o socijalnoj skrbi, Pravilnika o dodjeljivanju stipendija učenicima i studentima te podnesenih zahtjeva korisnika i donesenih odluka općinskog načelnika o isplati jednokratnih pomoći.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 133.579,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u iznosu od 118.627,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 14.952,00 kn. Tekuće donacije odnose se na prijenose sredstava Gradu Pazinu za sufinanciranje djelatnosti gradske knjižnice u iznosu od 27.777,00 kn, političkim strankama u iznosu od 25.748,00 kn, Turističkoj zajednici središnje Istre za sufinanciranje rada u iznosu od 24.695,00 kn, pružanje socijalne usluge pomoći u kući u iznosu od 15.195,00 kn, nabavu poklon-paketića za Dan dječje radosti u iznosu od 11.160,00 kn, sufinanciranje rada dobrovoljnog vatrogasnog društva u iznosu od 7.052,00 kn i neprofitnim zdravstvenim organizacijama u iznosu od 7.000,00 kn. Kapitalne pomoći odnose se na doznačena sredstva trgovačkom društvu za javnu odvodnju, a namijenjena su sufinanciranju izrade projektne dokumentacije proširenja sustava javne odvodnje na području Općine.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 6.646.993,00 kn, a odnose se na izgradnju zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 6.137.833,00 kn, izradu Strategije razvoja turizma u Općini Gračišće 2020. – 2025. u iznosu od 220.625,00 kn, izradu dokumenata prostornog uređenja u iznosu od 120.781,00 kn (elaborat za nerazvrstane ceste, geodetski elaborati), konzervatorsko-restauratorske radove na crkvi u iznosu od 100.000,00 kn, izgradnju javne rasvjete u iznosu od 60.015,00 kn te nabavu opreme u iznosu od 7.739,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 1.820.233,00 kn, a odnose se na izdatke za otplatu tri dugoročna zajma za koje su ugovori zaključeni s poslovnim bankama prethodnih godina u iznosu od 1.029.324,00 kn i na izdatke za otplatu dva kratkoročna kredita za tekuću likvidnost u iznosu od 790.909,00 kn.

Višak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 3.078.424,00 kn. Iz prethodne godine prenesen je manjak prihoda i primitaka u iznosu od 442.952,00 kn pa višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 2.635.472,00 kn. Odlukom o raspodjeli rezultata za 2020. utvrđeno je da će se višak prihoda poslovanja u iznosu od 2.635.472,00 kn prenijeti u sljedeću proračunsku godinu te će se viškovi i manjkovi prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima utvrđeni navedenom Odlukom rasporediti prvim izmjenama i dopunama proračuna Općine za 2021. U vrijeme obavljanja revizije (listopad 2021.) izmjene i dopune proračuna za 2021. nisu donesene.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 57.161.882,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2020.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	42.270.405,00	48.491.363,00	114,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	557.700,00	557.700,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	38.048.609,00	37.818.020,00	99,4
1.3.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.437.816,00	7.909.599,00	550,1
1.4.	Druga nefinancijska imovina	2.226.280,00	2.206.044,00	99,1
2.	Financijska imovina	5.661.062,00	8.670.519,00	153,2
2.1.	Novčana sredstva	555.522,00	3.690.383,00	664,3
2.2.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	4.129.357,00	4.129.357,00	100,0
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	918.047,00	783.777,00	85,4
2.4.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	58.136,00	67.002,00	115,3
	Ukupno imovina	47.931.467,00	57.161.882,00	119,3
3.	Obveze	4.191.747,00	9.283.516,00	221,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	884.352,00	971.059,00	109,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	901.314,00	812.226,00	90,1
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	2.406.081,00	7.500.231,00	311,7
4.	Vlastiti izvori	43.739.720,00	47.878.366,00	109,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	47.931.467,00	57.161.882,00	119,3
	Izvanbilančni zapisi	845.000,00	845.000,00	100,0

Vrijednost ukupne imovine koncem 2020. iskazana je u iznosu od 57.161.882,00 kn i u odnosu na početak godine veća je za 9.230.415,00 kn ili 19,3 %. Vrijednosno značajnije povećanje imovine za 6.471.783,00 kn ili 450,1 % odnosi se na nefinancijsku imovinu u pripremi zbog izgradnje zgrade dječjeg vrtića koji se sufinancira sredstvima iz EU fondova te na novčana sredstva za 3.134.861,00 kn ili 564,3 % zbog primljenih sredstava namijenjenih projektu izgradnje zgrade dječjeg vrtića.

Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2020. iskazana je u iznosu od 48.491.363,00 kn, a odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 37.818.020,00 kn (ceste, komunalne vodne građevine – građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje, javna rasvjeta, društveni domovi, igrališta, crkve, spomenici kulture, autobusna stajališta, zgrade, groblje i drugo), nefinancijske imovine u pripremi u iznosu od 7.909.599,00 kn, zemljišta u iznosu od 557.700,00 kn te druge nefinancijske imovine u iznosu od 2.206.044,00 kn (dokumenti prostornog uređenja, geodetski elaborati i drugo).

U okviru građevinskih objekata iskazana je vrijednost komunalnih vodnih građevina (za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju) u iznosu od 5.971.402,00 kn. Javni isporučitelj vodnih usluga za obavljanje djelatnosti vodoopskrbe na području Općine je društvo za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe u kojem Općina ima 0,99 % udjela u temeljnom kapitalu, dok je javni isporučitelj vodnih usluga za obavljanje djelatnosti odvodnje na području Općine društvo za obavljanje djelatnosti javne odvodnje u kojem Općina nema udjela u temeljnom kapitalu. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2021.) Općinsko vijeće nije donijelo odluke o prijenosu komunalnih vodnih građevina u vlasništvo javnih isporučitelja vodnih usluga, što je prema odredbi članka 146. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (Narodne novine 56/13) trebalo učiniti do 18. svibnja 2014. U srpnju 2019. stupili su na snagu novi Zakon o vodama (Narodne novine 66/19) i Zakon o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19), kojima se, između ostalog, uređuje pitanje u vezi s pravnim statusom komunalnih vodnih građevina. Prema odredbama navedenog Zakona, jedinice lokalne samouprave dužne su prenijeti komunalne vodne građevine društvu preuzimatelju u roku od 90 dana od stupanja na snagu uredbe o uslužnim područjima, koju je trebala donijeti Vlada Republike Hrvatske u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona o vodnim uslugama, odnosno do konca rujna 2019. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2021.) navedena uredba nije donesena.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi koncem 2020. iskazana je u iznosu od 7.909.599,00 kn, a odnosi se na građevinske objekte u pripremi u iznosu od 7.575.649,00 kn i ostalu nematerijalnu imovinu u pripremi u iznosu od 333.950,00 kn. Tijekom 2020. obavljena su ulaganja u vrijednosti od 6.137.833,00 kn koja se odnose na izgradnju zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 6.066.953,00 kn i uređenje sanitarnog čvora i stubišta zgrade nekadašnje škole u naselju Općine u iznosu od 70.880,00 kn.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici koncem 2020. iskazana je u iznosu od 4.129.357,00 kn, a odnosi se na vrijednost udjela u temeljnom kapitalu u osam trgovačkih društava: društvu za javnu vodoopskrbu u iznosu od 3.742.200,00 kn, društvu za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu od 333.000,00 kn, društvu za održavanje, izgradnju i trgovinu u iznosu od 20.000,00 kn, društvu za skupljanje, pročišćavanje i distribuciju vode u iznosu od 11.200,00 kn, društvu za obavljanje izdavačke i tiskarske djelatnosti u iznosu od 10.357,00 kn, društvu za pripremu izgradnje, održavanje i eksploataciju autoceste u iznosu od 6.800,00 kn, društvu za vodozaštitni sustav u iznosu od 4.600,00 kn i društvu za promicanje lokalnog razvoja i poslovne usluge u iznosu od 1.200,00 kn.

Potraživanja su koncem godine iskazana u iznosu od 850.779,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 783.777,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 67.002,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine manja su za 125.404,00 kn ili 12,8 %. Sva iskazana potraživanja su dospjela.

Obveze su koncem godine iskazane u iznosu od 9.283.516,00 kn, a odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 7.500.231,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu od 971.059,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 812.226,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine veće su za 5.091.769,00 kn ili 121,5 %. Dospjele obveze iznose 1.154.001,00 kn ili 12,4 %, a nedospjele 8.129.515,00 kn ili 87,6 % ukupno iskazanih obveza. Do konca ožujka 2021. plaćene su obveze iz prethodne godine u iznosu od 1.266.728,00 kn (od čega se 908.980,00 kn odnosi na plaćanje obveza prema dobavljačima, 52.908,00 kn obveza za plaću za prosinac 2020. i 304.840,00 kn na plaćanje obveze za kredite i kamate).

Obveze za kredite i zajmove iskazane u iznosu od 7.500.231,00 kn odnose se na obveze za kredite kod poslovnih banaka u iznosu od 7.186.658,00 kn, zajmove od trgovačkih društava u javnom sektoru u iznosu od 312.714,00 kn i obveze prema državnom proračunu za povrat poreza na dohodak po godišnjim prijavama u iznosu od 859,00 kn. Općina je zaključila četiri ugovora za dugoročne kredite, od kojih tri u prethodnim godinama, a jedan u siječnju 2020. Zaduživanje je obavljeno za rekonstrukciju i modernizaciju nerazvrstanih cesta te izgradnju zgrade dječjeg vrtića. Kapitalni projekti izgradnje i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i zgrade dječjeg vrtića financirani su kreditnim sredstvima do refundacije sredstava iz EU fondova. Nadalje, Općina je s poslovnom bankom zaključila i dva kratkoročna kredita za tekuću likvidnost, od kojih je jedan zaključen u prosincu 2019. u iznosu od 700.000,00 kn, a drugi u rujnu 2020. u iznosu od 1.000.000,00 kn.

Vrijednost izvanbilančnih zapisa iskazana je u iznosu od 845.000,00 kn, a odnosi se na naknadu za energetske usluge u uštedi električne energije u javnoj rasvjeti u iznosu od 623.500,00 kn i sudske sporove u tijeku u iznosu od 221.500,00 kn (od čega se na stjecanje nekretnine bez osnova odnosi 171.500,00 kn, a na utvrđivanje prava vlasništva na nekretnini 50.000,00 kn).

Programi i projekti financirani u 2020.

Općini su tijekom prethodnih godina i u 2020. doznačene pomoći kojima su financirana tri projekta: Projekt rekonstrukcije nerazvrstane ceste Lovrići – Bažoni – Brežani – Matkovići – Poldrugovci – ŽC 5046 (dalje u tekstu: Projekt nerazvrstane ceste), Projekt izgradnje zgrade dječjeg vrtića i Projekt Strateškog plana razvoja turizma. Pomoći su doznačene na temelju Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020., unutar Mjere 7 Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima (dalje u tekstu: Mjera 7). Provedba Mjere 7 financira se iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj u visini od 85,0 % i državnog proračuna u visini od 15,0 %. Upravljačko tijelo Programa je Ministarstvo poljoprivrede, a operativnu provedbu Programa obavlja Agencija za plaćanja.

– Projekt nerazvrstane ceste

Projekt nerazvrstane ceste Općina je prijavila na natječaj za provedbu Mjere 7 (Ulaganja u građenje nerazvrstanih cesta) u studenome 2016. Ukupna vrijednost Projekta nerazvrstane ceste planirana je u iznosu od 1.957.075,00 kn. Glavni ciljevi projekta su poboljšanje cestovne infrastrukture i povećanje sigurnosti prometa, razvoj turizma i poljoprivrede, poboljšanje gospodarskih, zemljopisnih i demografskih uvjeta koji se odnose na udaljenost seoskih naselja od gospodarskih središta te poboljšanje uvjeta života.

Koncem 2017. Agencija za plaćanja donijela je Odluku o prihvatljivosti projekta. U veljači 2018. s Općinom je zaključen Ugovor o financiranju, kojim je utvrđen najviši iznos pomoći u visini od 2.837.636,00 kn te razdoblje ulaganja najduže 24 mjeseca od datuma donošenja Odluke o dodjeli sredstava. Prema zaključenom ugovoru Općina je, kao naručitelj radova, bila u obvezi provoditi javnu nabavu u skladu s propisima, dostavljati Agenciji za plaćanja dokumentaciju u vezi s provedenim postupcima javne nabave i izvršenjem ugovora te ima pravo na isplatu predujma za ulaganje najviše u iznosu od 50,0 % odobrenih sredstava pomoći.

Nakon provedenog postupka javne nabave za radove na izgradnji nerazvrstane ceste, Općina je s odabranim izvoditeljem, u srpnju 2018., zaključila ugovor za radove u vrijednosti od 1.312.110,00 kn (s porezom 1.640.138,00 kn). Ugovoreni rok završetka radova bio je 180 dana od dana uvođenja u posao. Radovi su započeli u rujnu, a završili su koncem listopada 2018. Izvedenim radovima asfaltirano je 2 934 m nerazvrstane ceste.

Ukupna vrijednost izvedenih radova iznosi 1.960.706,00 kn, od čega se na izgradnju i asfalterne radove odnosi 1.321.565,00 kn.

Koncem studenoga 2018. Agencija za plaćanja donijela je Odluku o dodjeli sredstava, kojom je Općini dodijeljena pomoć u iznosu od 1.790.274,00 kn (od čega se na prihvatljive troškove odnosi 1.640.138,00 kn, a na prihvatljive opće troškove 150.136,00 kn). Prema tablici troškova i izračunu pomoći, iznos pomoći iz proračuna Europske unije je 1.521.733,00 kn ili 85,0 %, a iz državnog proračuna 268.541,00 kn ili 15,0 %. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.957.075,00 kn, od čega se na pomoć dodijeljenu Odlukom odnosi 1.790.274,00 kn, a na iznos vlastitih sredstava 166.801,00 kn. Općini je u prosincu 2018. isplaćen predujam u iznosu od 895.137,00 kn ili 50,0 % odobrene pomoći.

Agencija za plaćanja je nakon provedene administrativne kontrole Zahtjeva za isplatu ostatka pomoći u siječnju 2020. isplatila Općini umanjeni iznos pomoći u iznosu od 891.082,00 kn. Prema obrazloženju Agencije za plaćanja u dostavljenoj dokumentaciji uočeni su određeni nedostaci te su Općini ukupno priznati prihvatljivi troškovi u iznosu od 1.786.219,00 kn, što je 4.055,00 kn manje od dodijeljene pomoći. Sredstvima pomoći obavljene su prijevremene otplate dijela kredita za financiranje Projekta nerazvrstane ceste za koji se Općina zadužila u 2018. kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak.

– Projekt izgradnje zgrade dječjeg vrtića

Projekt izgradnje zgrade dječjeg vrtića prijavljen je na natječaj za provedbu Mjere 7 (Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu, sektor dječji vrtići) u lipnju 2018. te na izmjene natječaja u srpnju i prosincu 2018. Ukupna vrijednost navedenog projekta planirana je u iznosu od 8.828.856,00 kn, od čega je planirano financiranje iz vlastitih sredstava u iznosu od 2.409.816,00 kn. Glavni ciljevi projekta su unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja na području Općine te stvaranje novih prostornih i tehničkih kapacitete za dvije vrtićke i jednu jasličku skupinu djece s ukupno 52 polaznika te otvaranje deset novih radnih mjesta.

Početkom prosinca 2018. Agencija za plaćanja donijela je Odluku o prihvatljivosti projekta. S Općinom je u prosincu 2018. zaključen Ugovor o financiranju, kojim je, u skladu s Odlukom, utvrđen procijenjeni iznos pomoći od 6.419.040,00 kn (80,0 % od planiranih troškova projekta). Prema zaključenom ugovoru, Općina je, kao naručitelj radova, bila u obvezi provoditi javnu nabavu u skladu s propisima, dostavljati Agenciji za plaćanja dokumentaciju u vezi s provedenim postupcima javne nabave i izvršenjem ugovora te ima pravo na isplatu predujma za ulaganje najviše u iznosu od 50,0 % odobrenih sredstava pomoći.

Općina je u 2019. i tijekom 2020. provela postupke javne nabave za izvođenje radova za izgradnju zgrade dječjeg vrtića, nabavu namještaja i didaktičke opreme te usluge savjetovanja i stručnog nadzora. Do konca ožujka 2020., na temelju provedenih postupaka javne nabave, ukupna vrijednost ugovorenih radova, opreme i usluga za Projekt izgradnje zgrade dječjeg vrtića iznosila je 8.506.459,00 kn (s porezom 10.633.074,00 kn).

U rujnu 2020. Agencija za plaćanja donijela je Odluku o dodjeli sredstava, kojom je Općini dodijeljena pomoć u iznosu od 6.419.040,00 kn. Iznos pomoći iz proračuna Europske unije je 5.456.184,00 kn ili 85,0 %, a iz državnog proračuna 962.856,00 kn ili 15,0 %. Općini je u listopadu 2020. isplaćen predujam u iznosu od 3.209.520,00 kn ili 50,0 % odobrene pomoći.

Agencija za plaćanja je u svibnju 2021. utvrdila da se odobreno ulaganje namjenski koristi. Radovi na izgradnji zgrade dječjeg vrtića okončani su u rujnu 2021. Izgradnjom zgrade dječjeg vrtića povećani su kapaciteti predškolskih ustanova na području Općine te je osigurano kvalitetnije provođenje programa odgoja i obrazovanja u predškolskom odgoju.

Općina je poslala zahtjev za preostalim iznosom odobrene pomoći (preostalih 50,0 % ili 3.209.520,00 kn). Do vremena obavljanja revizije (listopad 2021.) završno izvješće nije pribavljeno.

– Projekt Strateškog plana razvoja turizma

Projekt Strateškog plana razvoja turizma na području Općine 2018. – 2023. prijavljen je na natječaj unutar Mjere 7 (Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj jedinica lokalne samouprave) u srpnju 2017., kada je i Općinsko vijeće donijelo Odluku o izradi Strategije plana razvoja turizma na području Općine. Ukupna vrijednost navedenog projekta planirana je u iznosu od 178.000,00 kn bez poreza. Cilj projekta je izrada analize trenutačnog stanja turizma na području Općine, utvrđivanje razvojnih ciljeva usmjerenih prema razvoju turizma uključujući ruralni turizam, definiranje razvojnih prioriteta, mjera i projekata koji će pridonijeti daljnjoj valorizaciji turističke ponude te prirodne i kulturne baštine na području Općine.

U travnju 2018. Agencija za plaćanja donijela je Odluku o prihvatljivosti projekta. S Općinom je u lipnju 2018. zaključen Ugovor o financiranju, kojim je, u skladu s Odlukom, utvrđen procijenjeni iznos pomoći u iznosu od 287.500,00 kn te razdoblje ulaganja koje traje najduže 24 mjeseca od datuma donošenja Odluke o dodjeli sredstava. Prema zaključenom Ugovoru, Općina je kao naručitelj radova bila u obvezi provoditi javnu nabavu u skladu s propisima, dostavljati Agenciji za plaćanja dokumentaciju u vezi s provedenim postupcima javne nabave i izvršenjem ugovora te ima pravo podnijeti Zahtjev za pomoć jednokratno ili u najviše tri obroka, a maksimalni iznos prvog obroka iznosi do 50,0 % odobrenih sredstava pomoći.

Kako je postupak natječaja za pomoć trajao duže od godinu dana, razdoblje provedbe Projekta Strateškog plana razvoja turizma trebalo je mijenjati. Općinsko vijeće je u veljači 2019. donijelo Odluku o Izmjeni Odluke o izradi Strategije razvoja turizma na području Općine, kojom je utvrđeno novo razdoblje Strategije razvoja turizma od 2020. do 2025. Za navedeno je Općina provela postupak jednostavne nabave i s odabranim ponuditeljem u ožujku 2019. zaključila Ugovor o konzultantskim uslugama za izradu strategije razvoja turizma na području Općine u vrijednosti od 176.500,00 kn (s porezom 220.625,00 kn). Ugovoreni rok izvršenja posla bio je 18 mjeseci od zaključivanja ugovora. Zbog pandemije COVID-19 produžen je rok izrade, pa je u srpnju 2020. zaključen dodatak ugovoru kojim je rok izrade strategije produljen do početka prosinca 2020. Strategija je izrađena u vrijednosti od 220.625,00 kn i dostavljena je u ugovorenom roku.

U travnju 2019. Agencija za plaćanja donijela je Odluku o dodjeli sredstava, kojom je Općini dodijeljena pomoć u iznosu od 141.444,00 kn. Odlukom je utvrđena pomoć u iznosu od 100,0 % ukupno prihvatljivih troškova, od čega se na iznos pomoći iz proračuna Europske unije odnosi 120.228,00 kn ili 85,0 %, a iz državnog proračuna 21.216,00 kn ili 15,0 %. U obrazloženju Odluke navodi se da je Ugovor o konzultantskim uslugama za izradu strategije razvoja turizma na području Općine zaključen na temelju dostavljene samo jedne ponude u vrijednosti od 220.625,00 kn (s porezom). Općina nije dostavila dokaze o tome da je istražila tržište i realnost cijena na svom području. Agencija za plaćanje usporedila je cijenu ponude s referentnom cijenom na području Općine. Utvrđena referentna cijena za ulaganje u izradu ili izmjenu strateških planova razvoja pojedinih gospodarskih sektora na području Općine iznosila je 113.155,00 kn bez poreza (s porezom 141.444,00 kn). Na temelju usporedbe cijene iz ponude s referentnom cijenom, Agencija za plaćanja umanjila je Zahtjev za pomoć za 79.181,00 kn. Prije isplate pomoći Agencija za plaćanja obavila je posjet lokaciji ulaganja i utvrdila da se odobreno ulaganje namjenski koristi. Odluku o isplati sredstava u iznosu od 141.444,00 kn Agencija za plaćanja donijela je koncem svibnja 2021. Općini su sredstva pomoći isplaćena početkom lipnja 2021.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 17. veljače do 29. prosinca 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19 i 145/20)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.)
5. Uputa o obavljanju redovnog popisa imovine i obveza za 2020. godinu za proračune i proračunske korisnike (Ministarstvo financija, prosinac 2020.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
3. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34. (Narodne novine 111/18)
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19)
6. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
7. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
8. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)

9. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2020. godinu (Narodne novine 128/19)
10. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
11. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)
12. Zakon o vatrogastvu (Narodne novine 125/19)
13. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14)
14. Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)
15. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
16. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
17. Uredba o klasifikaciji radnih mjesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 74/10 i 125/14)
18. Odluka o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Narodne novine 151/14)
19. Pravilnik o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine (Narodne novine 32/15, 102/15 i 35/17)
20. Uputa za postupanje Ministarstva uprave RH o pravima lokalnih dužnosnika od 10. lipnja 2015.
21. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20)
22. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20 i 74/20)
23. Zakon o doprinosima (Narodne novine 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16 i 106/18)
24. Zakon o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
25. Pravilnik o grobljima (Narodne novine 99/02)
26. Pravilnik o vođenju grobnog očevidnika i registra umrlih osoba (Narodne novine 143/98)
27. Zakon o udrugama (Narodne novine 74/14, 70/17 i 98/19)
28. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15)
29. Pravilnik o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 55/09 i 139/10)
30. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
31. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)
32. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)
33. Zakon o vodama (Narodne novine 66/19)
34. Zakon o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19)
35. Odluka o proceduri naplate prihoda, obračuna i naplate dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja (prosinac 2016.)
36. Odluka o općinskim porezima (srpanj 2019.)
37. Odluka o oslobađanju plaćanja komunalne naknade (travanj 2020.)
38. Odluka o komunalnom doprinosu (siječanj 2019.)

39. Pravilnik o radu za službenike i namještenika zaposlene u Jedinostvenom upravnom odjelu Općine (lipanj 2016., srpanj 2019. i listopad 2019.)
40. Odluka o osnovici za obračun plaće službenika i namještenika u Jedinostvenom upravnom odjelu Općine (travanj 2015.)
41. Odluka o plaći i drugim pravima načelnika Općine (rujan i prosinac 2015.)
42. Odluka o komunalnim djelatnostima (siječanj 2019.)
43. Pravilnik o korištenju službenog vozila (svibanj 2013.)
44. Pravilnik o korištenju sredstava reprezentacije (prosina 2017.)
45. Pravilnik o provedbi postupka jednostavne nabave robe, radova i usluga (prosina 2019.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji, sustav unutarnjih kontrola, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani iz EU fondova te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, prihode i potraživanja, rashode, javnu nabavu te obveze i zaduživanje.

1. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

1.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti odnose se na poslovne knjige, evidentiranje poslovnih promjena, popis imovine i obveza te sustav unutarnjih kontrola.

– Poslovne knjige

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige. Općina je ustrojila i vodi dnevnik i glavnu knjigu. Od propisanih pomoćnih knjiga vode se analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine, potraživanja i obveza, danih i primljenih jamstava i garancija, knjiga ulaznih računa, knjiga izlaznih računa te evidencija putnih naloga i korištenja službenih vozila. Pojedine analitičke evidencije nisu potpune i ažurne, a podaci u pojedinim analitičkim evidencijama nisu istovjetni podacima iz glavne knjige te podacima iskazanim u financijskim izvještajima.

Analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine sadrži inventarni broj (nomenklaturnu oznaku – šifru), naziv predmeta (imovine), datum nabave, količinu, dokument nabave (ulazni račun), stopu ispravka vrijednosti, nabavnu vrijednost, obračunani ispravak vrijednosti i sadašnju vrijednost. U analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine jednom osnovnom sredstvu dodijeljeno je više inventarnih brojeva, iako svako osnovno sredstvo treba imati jedan inventarni broj, odnosno svaki predmet dugotrajne nefinancijske imovine treba biti obilježen odgovarajućim brojem/šifrom (naljepnica/pločica s inventarnim brojem, kodom ili slično) prema kojem se raspoznaje i u pomoćnoj evidenciji. Nadalje, u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine vodi se imovina koja nije u vlasništvu Općine (crkva) pa se i radovi obavljeni u prethodnim godinama na navedenoj imovini evidentiraju u poslovnim knjigama Općine kao rashodi za nabavu nefinancijske imovine i povećava se vrijednost navedene imovine. Zbog nepropisnog i netočnog obilježavanja predmeta dugotrajne nefinancijske imovine te netočnosti i nepotpunosti podataka u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine otežano je pregledavanje i usklađivanje podataka iz analitičke evidencije s podacima u glavnoj knjizi te podacima iskazanim u financijskim izvještajima.

Ispravak vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine za 2018., 2019. i 2020. nije obavljen, odnosno evidentiran ispravno. Obračun ispravka vrijednosti za 2018. evidentiran je u poslovnim knjigama za 2019., a obračun ispravka vrijednosti za 2019. evidentiran je u poslovnim knjigama za 2020.

Obračun ispravak vrijednosti za 2020. evidentiran je u poslovnim knjigama s datumom 31. prosinca 2020., ali obračunom nije obuhvaćena imovina nabavljena tijekom 2020. u vrijednosti od 6.646.993,00 kn jer u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine nije evidentirana prema dokumentaciji (ulaznim računima) u trenutku nastanka događaja, nego na 31. prosinca 2020., što je utjecalo na početak obračuna ispravka vrijednosti. Nadalje, kod pojedine dugotrajne nefinancijske imovine nisu primijenjene propisane stope ispravka vrijednosti (primjerice, za osobni automobil primijenjena je stopa ispravka vrijednosti od 12,5 %, a propisana stopa iznosi 20,0 %). Navedeno je utjecalo na točnost iskazivanja podataka o vrijednosti imovine (računi skupine 0) i vlastitih izvora (računi skupine 911) u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima. Sadašnja vrijednost imovine i vlastiti izvori iskazani su u iznosu većem za iznos neobračunanog ispravka vrijednosti. Prema odredbama članka 17. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška. Odredbom članka 19. navedenog Pravilnika, propisano je da se vrijednost dugotrajne imovine ispravlja po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom, a sastavni dio Pravilnika je popis stopa ispravka vrijednosti dugotrajne imovine. Također, početak ispravka vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine je prvi dan mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je sredstvo stavljeno u uporabu.

Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine koncem 2020. prema podacima iz financijskog izvještaja iznosi 48.491.363,00 kn, od čega se na imovinu na koju se ne obračunava ispravak vrijednosti odnosi 8.467.299,00 kn (zemljište 557.700,00 kn i imovina u pripremi 7.909.599,00 kn). Preostala vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine, koja podliježe obračunu ispravka vrijednosti, prema podacima iz financijskog izvještaja, iskazana je u iznosu od 40.024.064,00 kn, dok prema podacima iz analitičke evidencije iznosi 35.614.691,00 kn (razlika 4.409.373,00 kn), a prema podacima iz glavne knjige 37.395.094,00 kn (razlika u odnosu na analitičku evidenciju 1.780.403,00 kn, a razlika u odnosu na financijske izvještaje 2.628.970,00 kn). Usklađivanje podataka o stanju dugotrajne nefinancijske imovine u analitičkoj evidenciji s podacima u glavnoj knjizi nije provedeno.

Državni ured za reviziju nalaže analitičku evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine voditi na način da se svakom predmetu dugotrajne nefinancijske imovine dodijeli samo jedan odgovarajući inventarni broj te da se u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine vodi samo ona imovina koja je u vlasništvu Općine. Nalaže se nabavu dugotrajne nefinancijske imovine evidentirati u analitičkoj evidenciji na temelju vjerodostojne dokumentacije (ulaznog računa) u trenutku nastanka događaja, a pri obračunu ispravka vrijednosti primjenjivati propisane stope ispravka vrijednosti u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, nalaže se uskladiti podatke o stanju dugotrajne nefinancijske imovine u analitičkoj evidenciji, glavnoj knjizi i financijskim izvještajima.

Općina nije ustrojila i ne vodi analitičku evidenciju obveza po osnovi primljenih kredita iako ima obveza za kredite primljene u 2020. i prethodnih godina. Navedeno se evidentira izravno na osnovnim računima glavne knjige čime se ne osiguravaju pojedini podaci propisani odredbom članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Nadalje, propisano je, između ostalog, da proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva potraživanja i obveza po osnovi primljenih kredita i zajmova te danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, obračunatim kamatama).

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičku evidenciju obveza po osnovi primljenih kredita u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Evidencija putnih radnih listova kojom se prati korištenje službenog vozila nije potpuna. Pregledana je evidencija putnih radnih listova od siječnja do prosinca 2020. te putni radni list za siječanj 2021. Putni radni listovi sadrže: datum izdavanja, ime i prezime osobe koja koristi službeno vozilo – vozač (na svim nalogima to je općinski načelnik), relaciju putovanja (odredište putovanja uključujući i loko vožnju), datum kretanja i povratka s puta, uzrok stajanja vozila (svrhu putovanja), potpis ovlaštene osobe (općinskog načelnika). Putni radni listovi ne sadrže: stanje brojila nakon svake vožnje (početna i završna kilometraža), nego samo na početku svakog mjeseca, vrijeme dolaska i polaska putovanja, broj osoba u vozilu, broj prijeđenih kilometara, utrošak goriva/maziva. U 2020. Općina u vlasništvu ima jedno osobno vozilo. U svibnju 2013. Općina je donijela Pravilnik o korištenju službenog vozila, kojim je uređeno korištenje službenog vozila te prava i obveze općinskih dužnosnika, službenika i namještenika u vezi s korištenjem te imovine. Odredbama članka 5. navedenog Pravilnika, utvrđeno je da su korisnici dužni o korištenju službenog vozila voditi evidenciju o izvršenim radnjama i prijeđenim kilometrima na utvrđenom obrascu putnog naloga ili putnog radnog lista kojim je zaduženo vozilo, a koji izdaje administrativno-računovodstveni referent Općine.

Tijekom 2020. općinskom načelniku je uz obračun i isplatu plaće obračunana i isplaćena naknada za troškove prijevoza na posao i s posla. Rashodi za navedenu naknadu ostvareni su u iznosu od 8.096,00 kn. S obzirom na to da je iz dokumentacije o korištenju službenog vozila vidljivo da svi izdani putni radni listovi tijekom 2020. glase na općinskog načelnika, ali nije razvidno je li službeno vozilo koristio za prijevoz na posao i s posla, ne može se potvrditi opravdanost isplate naknade za troškove prijevoza na posao i s posla.

Državni ured za reviziju nalaže, u svrhu nadzora opravdanosti korištenja službenog vozila, voditi putne radne listove na način da sadrže elemente poput stanja brojila nakon svake vožnje (početna i završna kilometraža), vremena dolaska i polaska putovanja, broja osoba u vozilu te broja prijeđenih kilometara, u skladu s odredbama Pravilnik o korištenju službenog vozila.

Podaci o vrijednosti postrojenja i opreme te ispravka vrijednosti postrojenja i opreme iskazani u financijskim izvještajima (obrazac Bilance) nisu istovjetni podacima evidentiranim na računima glavne knjige. Prema podacima iz glavne knjige, vrijednost postrojenja i opreme početkom 2020. iznosi 847.790,00 kn, dok je ispravak vrijednosti evidentiran u iznosu od 1.022.458,00 kn. Prema podacima iz financijskih izvještaja, iskazana je vrijednost postrojenja i opreme početkom i koncem 2020. u iznosu od 0,00 kn, dok je ispravak vrijednosti navedene imovine iskazan početkom 2020. u iznosu od 847.790,00 kn, a koncem godine u iznosu od 855.528,00 kn.

Navedene razlike nastale su prvenstveno zbog neusklađenosti podataka unutar analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine, neprovođenja usklađivanja podataka u analitičkoj evidenciji s podacima u glavnoj knjizi kao sintetičkoj evidenciji, pogrešnog evidentiranja imovine te neprovođenja cjelovitog i potpunog popisa imovine i obveza.

U poslovnim knjigama evidentirani su i financijskim izvještajima iskazani prihodi od poreza na promet nekretnina u iznosu od 61.920,00 kn, što je 3.560,00 kn manje nego što su evidentirani u Izvještaju o vlastitim prihodima i primicima državnog, županijskih i gradskih/općinskih proračuna za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. (obrazac P-1) koji izrađuje Financijska agencija. Općina nije uskladila navedena stanja.

U poslovnim knjigama nisu evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja za porez na promet nekretnina. Općina nije od Porezne uprave zatražila podatke o visini navedenih potraživanja. Odredbama članka 36. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da skupina računa 16 – potraživanja za prihode poslovanja sadrži, između ostalog, potraživanja za poreze.

Podaci o potraživanjima od prodaje nefinancijske imovine iskazani u financijskim izvještajima (obrascu Bilance) nisu istovjetni podacima evidentiranim na računima glavne knjige. Prema podacima iz financijskih izvještaja vrijednost potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (građevinskih objekata i zemljišta) iznosi 67.002,00 kn, a prema podacima iz glavne knjige 47.375,00 kn. Razlika u iznosu od 19.627,00 kn odnosi se na potraživanja od prodaje zemljišta koja su tijekom 2020. u cijelosti naplaćena.

Podaci o dospjelim obvezama iskazani u financijskim izvještajima (obrazac Izvještaj o obvezama i obrazac Bilanca) nisu istovjetni podacima evidentiranim u analitičkoj evidenciji u dijelu dospjelih obveza i prekoračenja roka. Dospjele obveze koncem 2020. prema Izvještaju o obvezama iznose 1.154.001,00 kn, dok prema Bilanci iznose 1.783.285,00 kn (razlika 629.284,00 kn). Općina nije obavila usklađenje analitičke evidencije dobavljača s računima glavne knjige.

Koncem 2020. ukupna potraživanja evidentirana u poslovnim knjigama iznose 831.152,00 kn i sva su dospjela. Potraživanja starosti do godine dana iznose 129.139,00 kn, od jedne do tri godine 283.669,00 kn, a preko tri godine 418.344,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja nije obavljen, iako potraživanja za koja je propisana obveza ispravka vrijednosti iznose 702.013,00 kn. Prema odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ispravak vrijednosti potraživanja provodi se na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana te pokretanje stečajnog i /ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako i nema kašnjenja u naplati potraživanja iznad godinu dana, ali je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %. Potraživanja čija je vrijednost u cijelosti ispravljena zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu.

Navedeni poslovni događaji, koji u poslovnim knjigama nisu evidentirani i u financijskim izvještajima nisu iskazani prema propisima o proračunskom računovodstvu, utjecali su na strukturu prihoda, rashoda, potraživanja, obveza, imovine, vlastitih izvora, poslovnog rezultata i izvanbilančnih zapisa te oni u financijskim izvještajima za 2020. nisu točno iskazani. Financijski izvještaji ne osiguravaju točne podatke o potraživanjima i prihodima, obvezama i rashodima te imovini i vlastitim izvorima. Provjera knjiženja poslovnih događaja, usklađivanje podataka u analitičkim evidencijama (nefinancijske imovine, potraživanja, obveza) s podacima u glavnoj knjizi kao sintetičkoj evidenciji, usklađivanje podataka o stanjima kupaca, dobavljača, obveza po kreditima s primljenim izvodima otvorenih stavaka kupaca i dobavljača te usklađivanje svih stavaka prije sastavljanja financijskih izvještaja nije obavljena.

Prema odredbi članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha financijskih izvještaja jest dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati točne podatke o imovini i izvorima vlasništva, potraživanjima i prihodima te obvezama i rashodima, a koncem godine obavljati ispravak vrijednosti potraživanja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, nalaže se prije sastavljanja financijskih izvještaja obaviti provjera knjiženja poslovnih događaja i usklađivanje svih stavaka kako bi podaci u financijskim izvještajima bili točni. Nadalje, preporučuje se od Porezne uprave zatražiti podatke o potraživanjima od poreza na promet nekretnina te ih iskazati u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima.

– Evidentiranje poslovnih promjena

U poslovnim knjigama nisu evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane obveze za naknade za rad zamjeniku općinskog načelnika, predsjedniku i potpredsjednicima vijeća (za listopad, studeni i prosinac 2020.) te općinskim vijećnicima za dvije sjednice Općinskog vijeća (održane u studenome i prosincu 2020.) u iznosu od 26.841,00 kn i obveza prema Gradu Pazinu za naknadu za zajedničko obavljanje poslova komunalnog redara u iznosu od 1.427,00 kn. Također, nije evidentirana ukupna obveza prema Županiji za otplatu kredita (zaključenog u ukupnom iznosu od 244.244,00 kn) za izgradnju nove Opće bolnice (razdoblje kredita od 2018. do 2038.). Obveza prema Županiji za otplatu kredita koncem 2020. iznosi 230.342,00 kn.

Rashodi za naknade za rad zamjeniku općinskog načelnika, predsjedniku i potpredsjednicima te općinskim vijećnicima u iznosu od 26.841,00 kn i rashodi za naknadu za zajedničko obavljanje poslova komunalnog redara u iznosu od 1.427,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama. Rashodi za otplatu dijela kredita za izgradnju nove Opće bolnice u 2020. u poslovnim knjigama evidentirani su u okviru kapitalnih pomoći i kao smanjenje novčanih sredstava u iznosu od 10.940,00 kn, a odnose se na obvezu iz prethodnih godina.

Prema odredbi članka 41. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu obveze za rashode poslovanja (skupina računa 23) sadrže obveze koje se u trenutku nastanka priznaju kao rashod (na računima razreda 3 – Rashodi poslovanja), a to su, između ostalog, obveze za materijalne rashode i obveze za kapitalne pomoći.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati sve obveze (za isplatu naknade za rad zamjeniku općinskog načelnika, predsjedniku i potpredsjednicima vijeća te općinskim vijećnicima; obveze za naknadu za zajedničko obavljanje poslova komunalnog redara; obveze za otplatu dijela kredita) u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U izvanbilančnim zapisima nisu evidentirani dani instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 14.573.039,00 kn te primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (bankarske garancije) u iznosu od 832.146,00 kn. Odredbom članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju nalaže u izvanbilančnim zapisima evidentirati dane i primljene instrumente osiguranja plaćanja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Rashodi u ukupnom iznosu od 6.287.578,00 kn nisu evidentirani na računima propisanim Računskim planom, što je utjecalo na strukturu iskazanih rashoda. U okviru rashoda za dodatna ulaganja na građevinskim objektima evidentirani su rashodi u iznosu od 6.066.953,00 kn koji se odnose na izgradnju zgrade dječjeg vrtića, a trebali su biti evidentirani u okviru rashoda za nabavu građevinskih objekata na računima skupine 421. U okviru rashoda za nabavu građevinskih objekata evidentirani su rashodi u iznosu od 220.625,00 kn koji se odnose na izradu dokumenata strategije razvoja turizma u Općini, a trebali su biti evidentirani u okviru rashoda za nematerijalnu proizvedenu imovinu na računima skupine 426.

U okviru prihoda od drugih naknada za korištenje nefinancijske imovine evidentirani su, između ostalog, prihodi od naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu od 69.231,00 kn, koji u Računskom planu imaju predviđene račune na kojima su trebali biti evidentirani pojedinačno po vrstama prihoda.

Prema odredbama članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana, koji je sastavni dio Pravilnika. Nadalje, proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Odredbama članka 21. navedenog Pravilnika, propisano je da su Računskim planom utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati prihode i rashode na računima propisanim Računskim planom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit i sveobuhvatan. Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza donio je općinski načelnik u prosincu 2020. Povjerenstvo za popis obavilo je popis imovine i obveza te sastavilo Izvještaj o obavljenom popisu sa stanjem na dan 31. prosinca 2020., u kojem je utvrđeno da nema popisnih razlika. Popisne liste potpisima su ovjerali članovi popisnog povjerenstva i prilog su Izvještaju o obavljenom popisu te su razvrstane prema analitičkim računima Računskog plana i rekapitulirane prema sintetičkim računima, a odnose se na: dugotrajnu imovinu u uporabi, financijsku imovinu, potraživanja, obveze i dane suglasnosti.

Popisne liste dugotrajne imovine sadrže inventarni broj (nomenklaturni broj), naziv imovine, datum nabave, nabavnu vrijednost, ispravak vrijednosti i sadašnju vrijednost, a ne sadrže jedinicu mjere, stvarno stanje utvrđeno popisom (podatke u naturalnim iznosima) te usporedne podatke između stvarnog i knjigovodstvenog stanja u količini i vrijednosti.

Popisnu listu materijalne imovine u pripremi (investicije u tijeku) čini izlistaj računa iz glavne knjige gdje su evidentirane privremene obračunske situacije za pojedini objekt, ali nije sastavljena popisna lista pojedinačno po investicijama u tijeku ni utvrđen stupanj dovršenosti svake investicije, odnosno nije utvrđeno jesu li podaci iskazani u knjigovodstvenim evidencijama istovjetni podacima iz privremenih obračunskih situacija.

Također, popis sitnog inventara u uporabi nije obavljen i ne postoje popisne liste.

Nadalje, popisne liste potraživanja i obveza čine izlistaji računa iz glavne knjige, odnosno knjigovodstvene evidencije prema sintetičkim računima iz Računskog plana bez navođenja pojedinačnih vrijednosti svakog kupca i dobavljača. Općina nije za usklađivanje stanja potraživanja i obveza kupcima i dobavljačima upućivala izvode otvorenih stavaka kako bi se međusobno uskladilo stanje potraživanja i obveza. Ovjera, odnosno potvrda otvorenih stavaka potraživanja i obveza koncem godine koja podrazumijeva međusobno usklađivanje podataka poslovnih partnera (vjerovnika i dužnika) jedan je od preduvjeta vjerodostojnog popisa. Usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom nije obavljeno.

Popis imovine i obveza je postupak utvrđivanja stvarnog stanja imovine, obveza i vlastitih izvora (kao razlike između imovine i obveza) prema kojem se postojeća knjigovodstvena stanja svode na popisom utvrđena stvarna stanja, što je i osnovna svrha popisa imovine i obveza. Prema odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza mora se obaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, a proračunski korisnici moraju popisati imovinu i obveze te navesti njihove pojedinačne vrijednosti. Popis se obavlja fizičkim utvrđivanjem stvarnog stanja imovine i obveza na licu mjesta koristeći uobičajene metode brojanja, mjerenja, vaganja, procjenjivanja, obračunavanja i slično. Nadalje, podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste koje su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost svojim potpisom potvrđuju članovi popisnog povjerenstva.

S obzirom da nije obavljen cjelovit i sveobuhvatan popis imovine i obveza, osnovna svrha popisa nije ostvarena.

Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, kojom je uređena metodologija obavljanja popisa imovine i obveza. Obveznici primjene Upute su, između ostalog, i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, Ministarstvo financija je u prosincu 2020. donijelo Uputu o obavljanju redovnog popisa imovine i obveza za 2020. godinu za proračune i proračunske korisnike koja se odnosi na provođenje popisa u uvjetima epidemije COVID-19.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza na način da se obuhvati cjelokupna imovina, sastavljati popisne liste za svu imovinu i obveze te u popisne liste unositi podatke u naturalnim i novčanim izrazima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Upute o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je donijelo Ministarstva financija. Također, nalaže za imovinu u pripremi utvrditi stupanj dovršenosti, a potraživanja i obveze popisati pojedinačno po kupcima i dobavljačima te uskladiti stanja potraživanja i obveza s kupcima i dobavljačima.

– Sustav unutarnjih kontrola

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti posljedica su, između ostalog, i nedovoljno učinkovitog sustava unutarnjih kontrola. Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Navedene procedure trebale bi utjecati na smanjenje rizika pojave nepravilnosti u područjima poslovanja za koje je spomenute procedure potrebno donijeti.

U cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola, Općina je sastavila pisane procedure za korištenje službenog vozila, korištenje sredstava reprezentacije, naplatu prihoda i nenaplaćenih potraživanja, upravljanje imovinom i postupcima nabave, a donesen je i Etički kodeks Općinske uprave, kojim su uređena načela koja zaposlenici trebaju primjenjivati u međusobnim odnosima, u odnosu prema radu, prema tijelu u kojem obavljaju službu i prema građanima. Čelnici upravnih tijela i drugi zaposlenici zaduženi su za osiguranje provedbe donesenih procedura i općih akata. Međutim, Općina se u poslovanju nije u potpunosti pridržavala aktivnosti i načela iz donesenih procedura. Općina nije donijela pisane procedure kojima bi uredila razne procese u svom poslovanju poput zaprimanja, kontrole i plaćanja računa, odgovornosti zaposlenika za pojedine procese i drugo. Ciljevi navedenih procedura su, između ostalog, jačanje odgovornosti za zakonito, namjenski i svrhovito korištenje proračunskih sredstava, jačanje sustava kontrola i nadzora radi osiguranja fiskalne odgovornosti, obavljanje poslova na pravilan i etičan način te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja.

U skladu s odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti, načelnik Općine sastavio je za 2020. Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (uz koju je popunjen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti i Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine). Prema navedenoj Izjavi, uočene su slabosti i nepravilnosti koje su ponovljene iz prethodnih godina, a odnose se na: poduzimanje mjera za naplatu prihoda, ocjenu opravdanosti i učinkovitost investicijskih projekata, javnu nabavu, računovodstveno poslovanje (usklađenost potraživanja s kupcima, popis imovine, ispravak vrijednosti potraživanja, usklađenost analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine s glavnom knjigom), godišnji izvještaj o izvršenju proračuna te upravljanje imovinom. Navedene nepravilnosti se prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2020. planiraju otkloniti tijekom 2021. Sve navedene nepravilnosti iz 2019. ponovljene su u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2020. za koje je bilo planirano da će se otkloniti tijekom 2020., što nije učinjeno.

Uočene slabosti i nepravilnosti u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti iz godine u godinu se ne otklanjaju nego ponavljaju, a revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti u poslovanju Općine odnose se na gotovo sva područja obuhvaćena revizijom. Navedeno ukazuje na to da je više pozornosti potrebno posvetiti uspostavljanju, postupanju i praćenju sustava unutarnjih kontrola. Dobro organiziran sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, pravilnost u poslovanju, zaštitu sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, sprječavanje i otklanjanje pogrešaka i osiguranje kvalitete financijsko-računovodstvenog poslovanja Općine te povećava vjerojatnost da će informacije o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u financijskim izvještajima, a sredstva korištena racionalno i učinkovito.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje aktivnosti kako bi se slabosti i nepravilnosti iz Plana otklanjanja slabosti i nepravilnosti počele rješavati. Nadalje, nalaže se primjenjivati donesena pravila, procedure i unutarnje akte kojima su uređena pravila postupanja za poslovne procese u cilju uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

2. Prihodi i potraživanja

2.1. Ukupni prihodi i primici za 2020. ostvareni su u iznosu od 14.811.824,00 kn, a vrijednosno značajniji su primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 6.875.056,00 kn ili 46,4 %, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 4.838.027,00 kn ili 32,7 % te prihodi od poreza u iznosu od 2.341.359,00 kn ili 15,8 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Nepravilnosti su utvrđene kod prihoda od općinskih poreza te poduzimanja mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda.

– Prihodi od općinskih poreza

Prihodi od općinskih poreza ostvareni u iznosu od 178.934,00 kn odnose se na prirez poreza na dohodak u iznosu do 172.173,00 kn i porez na potrošnju u iznosu od 6.761,00 kn. Odlukom o općinskim porezima iz srpnja 2019. uvedeni su sljedeći općinski porezi: prirez porezu na dohodak, porez na potrošnju i porez na kuće za odmor.

Poslove utvrđivanja i naplate općinskih poreza obavlja Upravni odjel za proračun i financije Županije. Općina u 2019. i 2020. nije obavljala razrez i naplatu poreza na kuće za odmor. Evidencija korisnika kuća za odmor nije ustrojena. Prema odredbama članaka 47. i 95. Zakona o proračunu, proračunski korisnici i tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorni su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti. Čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovoran je za prikupljanje prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti i njihovo uplaćivanje u proračun.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojavanje evidencije korisnika kuća za odmor te razrez i prikupljanje prihoda od poreza na kuće za odmor u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Odluke o općinskim porezima.

– Naplata potraživanja

Koncem 2020. dospjela potraživanja iskazana su u iznosu od 831.152,00 kn, a odnose se na potraživanja od zakupa poslovnih prostora u iznosu od 370.968,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu od 152.460,00 kn, komunalne naknade u iznosu od 130.779,00 kn, godišnje naknade za groblje u iznosu od 77.957,00 kn, prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 47.375,00 kn, naknade za trajno korištenje prodaje grobnih mjesta u iznosu od 29.045,00 kn i od općinskih poreza u iznosu od 22.568,00 kn.

Poslove naplate prireza porezu na dohodak i poreza na promet nekretnina obavlja Porezna uprava, naplatu općinskih poreza obavlja Županija, dok poslove utvrđivanja, nadzora i naplate drugih općinskih prihoda obavlja Jedinostveni upravni odjel. Tijekom 2019. upućene su opomene za potraživanja u iznosu od 33.752,00 kn koje se odnose na godišnju naknadu za održavanje groblja, komunalnu naknadu, komunalni doprinos, naknadu za trajno korištenje grobnih mjesta i za povrat studentskih stipendija. U 2020. upućene su opomene za potraživanja u iznosu od 148.621,00 kn koje se odnose na općinske poreze, komunalnu naknadu, komunalni doprinos, godišnju naknadu za održavanje groblja i naknadu za trajno korištenje grobnih mjesta te su pokrenuti postupci prisilne naplate duga za općinske poreze i komunalni doprinos u ukupnom iznosu od 91.427,00 kn.

Općina je koncem prosinca 2016. donijela Odluku o proceduri naplate prihoda, obračuna i naplate dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja, kojom su propisani kriteriji i mjerila te postupci naplate dospjelih potraživanja (sustav upućivanja opomena, izdavanja ovršnih rješenja, zasnivanje založnog prava i obročna otplata duga). Općina nije poduzimala raspoložive mjere naplate za većinu potraživanja prema donesenoj Odluci. Najznačajniji dio potraživanja za komunalni doprinos, u iznosu od 78.222,00 kn, za koji nije pokrenut postupak prisilne naplate, odnosi se na Rješenje izdano u lipnju 2018. zaposleniku Općine kojem je odobrena obročna otplata do listopada 2019., a do navedenog roka potraživanje nije naplaćeno.

Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima odgovorna su tijela jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu svih prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

3. Rashodi

- 3.1. Ukupni rashodi i izdaci za 2020. ostvareni su u iznosu od 11.733.400,00 kn, a vrijednosno značajniji su rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 6.646.993,00 kn ili 56,7 %, izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 1.820.233,00 kn ili 15,5 % te materijalni rashodi u iznosu od 1.345.925,00 kn ili 11,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Utvrđene nepravilnosti odnose se na rashode za zaposlene, obavljanje komunalnih djelatnosti te rashode za reprezentaciju.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 678.992,00 kn, a odnose se na brutoplaće u iznosu od 572.298,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 81.908,00 kn i ostale rashode za zaposlene (naknada za korištenje godišnjeg odmora, jubilarne nagrade, božićnica i dar djetetu) u iznosu od 24.786,00 kn.

U okviru ostalih rashoda za zaposlene ostvareni su rashodi za jubilarne nagrade u brutoiznosu od 13.026,00 kn. Jubilarne nagrade isplaćene su jednoj zaposlenici za 15 godina radnog staža. Jubilarne nagrade i druga materijalna prava zaposlenika uređena su člankom 51. Pravilnika o radu za službenike i namještenike zaposlene u Jedinom upravnom odjelu Općine, prema kojem iznos jubilarne nagrade čini umnožak osnovice za obračun plaće i koeficijenta koji ovisi o dužini neprekidnog rada službenika i namještenika. Koeficijent za 15 godina neprekidnog rada iznosi 1,50. Osnovica za obračun iznosi 5.108,84 kn i utvrđena je Odlukom općinskog načelnika iz travnja 2015. U navedenoj Odluci nije uređeno predstavlja li 5.108,84 kn brutoiznos ili netoiznos. Navedenu osnovicu Općina je pri obračunu plaća primijenila u brutoiznosu, a pri obračunu jubilarne nagrade u netoiznosu.

Državni ured za reviziju nalaže pri obračunu i isplati jubilarne nagrade i plaća primjenjivati osnovicu za obračun na istom principu (ili bruto ili neto). Također, Državni ured za reviziju preporučuje Odluku o visini osnovice za obračun plaće službenika i namještenika dopuniti s podatkom je li osnovica za obračun plaće utvrđena u bruto ili netoiznosu.

– Komunalno gospodarstvo

U okviru materijalnih rashoda ostvareni su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 445.054,00 kn. Odnose se na održavanje javne rasvjete i utrošak električne energije za javnu rasvjetu u iznosu od 249.765,00 kn (od čega se 110.176,00 kn odnosi na utrošak električne energije za javnu rasvjetu, 129.000,00 kn na naknadu za energetske usluge i 10.589,00 kn na održavanje javne rasvjete), održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 81.251,00 kn, održavanje javnih (zelenih) površina u iznosu od 27.400,00 kn, deratizaciju i dezinsekciju u iznosu od 27.320,00 kn, održavanje groblja u iznosu od 26.196,00 kn, održavanje septičkih i sabirnih jama u iznosu 21.122,00 kn i ukrašavanje naselja u iznosu od 12.000,00 kn.

Usluga obavljanja komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete, za što su rashodi ostvareni u iznosu od 10.589,00 kn, povjerena je izravnim ugovaranjem (bez zaključivanja ugovora i bez ispostavljanja narudžbenice).

Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima iz siječnja 2019. Odredbama članaka 48. i 50. Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisano je da jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju isključivo iz njezina proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se na njezinu području mogu obavljati na temelju ugovora, dok se postupak odabira osobe s kojom se sklapa ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te sklapanje, provedba i izmjene tog ugovora provode prema propisima o javnoj nabavi. Općina je Odlukom o komunalnim djelatnostima odredila komunalne djelatnosti koje se na njezinu području mogu obavljati na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti fizičkoj ili pravnoj osobi u što, između ostalog, spada komunalna djelatnost održavanja javne rasvjete.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete na temelju zaključenog ugovora s odabranim izvođačem u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

– Rashodi za reprezentaciju

U okviru materijalnih rashoda ostvareni su rashodi za reprezentaciju u iznosu od 58.969,00 kn. Odnose se na konzumaciju jela i pića u ugostiteljskim objektima te nabavu prehrambenih i drugih proizvoda.

Općina je u prosincu 2017. donijela Pravilnik o korištenju sredstava reprezentacije, kojim je uređen način i uvjeti korištenja te namjena i svrha sredstava reprezentacije. Pravo na korištenje sredstava reprezentacije ima općinski načelnik, iznimno i ovlaštena službena osoba uz posebno pisano odobrenje općinskog načelnika. Prema odredbama članka 4. navedenog Pravilnika, korisnik sredstava reprezentacije dužan je potpisati ispostavljeni račun za reprezentaciju odmah prigodom njegova ispostavljanja te navesti kratku bilješku o svrsi/prigodi korištenja sredstava reprezentacije. U slučaju da korisnik sredstava reprezentacije ne postupi prema navedenom, računovodstveni referent Jedinog jedinog upravnog odjela Općine dužan je vratiti račun u skladu s Procedurom zaprimanja, provjere i plaćanja računa. Navedena procedura zaprimanja, provjere i plaćanja računa nije donesena u pisanom obliku ni predložena tijekom obavljanja revizije.

Revizijskim postupcima pregledani su računi u iznosu od 52.763,00 kn, što predstavlja 89,5 % rashoda za reprezentaciju. Računi za nabavu hrane i piće sadrže specifikaciju/pregled nabavljene hrane i pića (namirnica). Na računima za konzumaciju jela i pića u restoranima u iznosu od 34.814,00 kn nije naveden podatak o svrsi/prigodi korištenja sredstava reprezentacije. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o korištenju sredstava reprezentacije, kojim je uređeno da je korisnik sredstava reprezentacije dužan potpisati ispostavljeni račun za reprezentaciju odmah prigodom njegova ispostavljanja te navesti kratku bilješku o svrsi/prigodi korištenja sredstava reprezentacije.

Također, odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, uređeno je da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama te da je isprava za knjiženje uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju nalaže prigodom korištenja sredstava reprezentacije na računu navesti bilješku o svrsi/prigodi korištenja sredstava reprezentacije u skladu s odredbama Pravilnika o korištenju sredstava reprezentacije kako bi isprava za knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama bila vjerodostojna i uredna te potpuno i istinito odražavala nastali poslovni događaj u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

4. Javna nabava

- 4.1. Općina je, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, donijela i objavila u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske Plan nabave za 2020. i izmjene Plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave za 2020. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 4.634.693,00 kn. Tijekom 2020. nije bilo poništenih postupaka javne nabave odlukom Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave ni odlukom čelnika.

– Plan nabave

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020., provedeni su postupci nabave ukupne vrijednosti od 8.974.262,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), od čega se na provedene otvorene postupke javne nabave odnosi 8.321.459,00 kn, a na postupke jednostavne nabave (nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn) 652.803,00 kn. Nakon provedenih postupaka javne nabave zaključen je ugovor za izvođenje radova (otvoreni postupak nabave za izgradnju dječjeg vrtića) u vrijednosti od 7.574.629,00 kn te dva ugovora za nabavu roba za opremanje dječjeg vrtića u vrijednosti od 746.830,00 kn (namještaj i didaktička oprema u vrijednosti od 544.410,00 kn i kuhinjska oprema u vrijednosti od 202.420,00 kn). Statističkim izvješćem za 2020. obuhvaćeni su postupci nabave za koje su u 2020. zaključeni ugovori za izvođenje radova, a koji su planirani u Planu nabave za 2019., od kojih je vrijednosno najznačajniji otvoreni postupak nabave za izgradnju dječjeg vrtića u vrijednosti od 7.574.629,00 kn. Nabava roba za opremanje dječjeg vrtića u vrijednosti od 746.830,00 kn (namještaj i didaktička oprema u vrijednosti od 544.410,00 kn i kuhinjska oprema u vrijednosti od 202.420,00 kn) planirana je u Planu nabave za 2020. i obuhvaćena u Statističkom izvješću za 2020.

U Planu nabave nije planirana nabava računalnih usluga, za što su rashodi ostvareni u iznosu od 75.359,00 kn. Vrijednost postupaka nabave koji su planirani (Planom nabave i izmjenama), a nisu provedeni iznosi 3.440.693,00 kn, što čini 74,2 % vrijednosti ukupno planirane nabave. Vrijednosno značajniji planirani postupci nabave koji nisu provedeni iznose 3.190.000,00 kn, a odnose se na popločenje starogradske jezgre mjesta, sanaciju zidina, cinkture te statičku sanaciju dviju crkvi, radove sanacije nerazvrstane ceste te multimedijско opremanje centra za posjetitelje. Prema obrazloženju odgovorne osobe, navedeni planirani postupci nabave nisu provedeni zbog nedostataka financijskih sredstava (sredstva u proračunu nisu bila osigurana) i nedovoljne pripremljenosti projekata.

Odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi i članka 3. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, određeno je kako se u planu nabave navode svi predmeti nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Naručitelj može plan nabave ažurirati prema potrebi, odnosno izmijeniti ili dopuniti plan nabave tijekom proračunske ili poslovne godine, a sve izmjene i dopune moraju biti vidljivo naznačene u odnosu na osnovni plan.

Državni ured za reviziju nalaže u planu nabave navesti sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) te ga, po potrebi, izmijeniti i dopuniti prema odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi. Nadalje, preporučuje se više pozornosti posvetiti pripremi projekata (projektne dokumentacije) i izradi plana nabave (realnije planiranje), odnosno planirati nabavu stvarno potrebne robe, radova i usluga u skladu s financijskim mogućnostima.

– Pravilnik o jednostavnoj nabavi

Postupci jednostavne nabave, za što ne postoji obveza objave postupka u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, provedeni su u vrijednosti od 652.803,00 kn, od čega se na robu odnosi 54.149,00 kn, usluge 275.945,00 kn i radove 322.709,00 kn. Postupci jednostavne nabave uređeni su odredbama Pravilnika o provedbi postupka jednostavne nabave robe, radova i usluga iz prosinca 2019., koji je objavljen u službenim novinama i na mrežnim stranicama Općine. Nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn naručitelj provodi s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru zaključivanjem ugovora o nabavi i/ili izdavanjem narudžbenice. Također, uređeno je da se nabava robe, radova i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili manje od 1.000,00 kn može po potrebi obavljati i plaćanjem u gotovini na temelju izdanog računa R-1.

Nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn (za robu i usluge), odnosno manje od 500.000,00 kn (za radove) započinje odlukom o početku postupka jednostavne nabave koju donosi općinski načelnik. Postupak provodi tročlano stručno povjerenstvo upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru. U opravdanim slučajevima (ovisno o predmetu nabave, razini tržišnog natjecanja i žurnosti postupka) može se uputiti i na manje od tri gospodarska subjekta, odnosno može se ugovor izravno zaključiti s jednim subjektom. Poziv se upućuje na način koji omogućuje dokazivanje da je gospodarski subjekt zaprimio poziv.

Odredbama navedenog Pravilnika nije propisana obveza i/ili mogućnost objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Općine. Zbog navedenog, ponudu u postupcima jednostavne nabave ne mogu dostaviti svi zainteresirani subjekti, nego samo odabrani gospodarski subjekti. Također, nije propisano na koji način se odabiru gospodarski subjekti kojima će biti upućen poziv na dostavu ponuda niti je prije upućivanja poziva na dostavu ponuda provedeno istraživanje i analiza tržišta.

Rok za dostavu ponuda, utvrđen odredbama Pravilnika, je minimalno pet dana od dana upućivanja poziva na dostavu ponuda, a u iznimnim slučajevima rok za dostavu ponuda može biti i kraći od pet dana, o čemu odlučuje općinski načelnik. U pregledanim postupcima nabave, rok za dostavu ponuda bio je najčešće od pet do osam dana (u jednom slučaju 15 dana). Propisani minimalni rok za dostavu ponuda gospodarskih subjekata od najmanje pet dana od dostave poziva može biti prekratak za pripremu ponude. Time se ograničava broj ponuda i utječe se na njihovu kvalitetu, a posljedica toga može biti neuspješan postupak nabave ili ozbiljni problemi u provedbi postupaka nabave. Rokovi za podnošenje ponuda trebaju biti optimalni, a postupke nabave treba pravodobno započeti. U unutarnjim aktima treba odrediti optimalne rokove.

Državni ured za reviziju preporučuje općim aktima promicati potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave propisivanjem obveze objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama, prije upućivanja poziva na dostavu ponuda gospodarskim subjektima provesti istraživanje i analizu tržišta kako bi se na ispravan i transparentan način obavio odabir gospodarskih subjekata kojima će biti upućeni pozivi na dostavu ponuda te određivati optimalne rokove za dostavu ponuda koji će omogućiti gospodarskim subjektima dovoljno vremena za pripremu i dostavu ponuda poštujući načela javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

– Provedba postupaka nabave

Općina ima ustrojenu evidenciju izdanih narudžbenica za 2019. i 2020. Nabava usluga u vrijednosti od 56.050,00 kn (usluge savjetovanja 31.250,00 kn, usluge izrade arhitektonskog projekta 17.500,00 kn i usluga sanacije krovništva 7.300,00 kn) provedena je izravnim ugovaranjem bez zaključenog ugovora i/ili ispostavljene narudžbenice, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupka jednostavne nabave robe, radova i usluga iz prosinca 2019., kojima je uređeno da nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn naručitelj provodi s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru zaključivanjem ugovora o nabavi i/ili izdavanjem narudžbenice.

Državni ured za reviziju nalaže postupke nabave do 70.000,00 kn provoditi u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupka jednostavne nabave robe, radova i usluga.

5. Obveze i zaduživanje

- 5.1. Ukupne obveze koncem godine iskazane su u iznosu od 9.283.516,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine veće su za 5.091.769,00 kn ili 121,5 %. Dospjele obveze iznose 1.154.001,00 kn ili 12,4 % ukupno iskazanih obveza. Na obveze za kredite i zajmove odnosi se 7.500.231,00 kn.

Općina ima zaključena četiri ugovora za dugoročne kredite (od kojih su tri zaključena u prethodnim godinama, a jedan u siječnju 2020.) čija sredstva su namijenjena rekonstrukciji i modernizaciji nerazvrstanih cesta te izgradnji zgrade dječjeg vrtića. Kapitalni projekti izgradnje i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i zgrade dječjeg vrtića financirani su kreditnim sredstvima do refundacije sredstava iz EU fondova. Za izgradnju dječjeg vrtića prvi obrok kredita dospijeva koncem 2024., a posljednji 2036.

Nadalje, Općina se u prosincu 2019. kratkoročno zadužila kod poslovne banke za tekuću likvidnost. Ugovor o kratkoročnom kreditu zaključen je u iznosu od 700.000,000 kn uz promjenjivu kamatnu stopu od 4,7 % i s rokom otplate od jedanaest mjeseci. Zbog nelikvidnosti, Općina je u rujnu 2020. s istom poslovnom bankom zaključila novi ugovor o kratkoročnom kreditu u iznosu od 1.000.000,00 kn uz promjenjivu kamatnu stopu od 3,9 % i s rokom otplate od jedanaest mjeseci. Navedenim kreditom, u studenome 2020., zatvorena je kreditna obveza za kredit iz 2019. Novim kreditnim zaduživanjem kratkoročni krediti dobivaju obilježja dugoročnih kredita. Prema odredbama članka 86.a Zakona o proračunu, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može se kratkoročno zadužiti najduže do 12 mjeseci, bez mogućnosti daljnjeg reprogramiranja ili zatvaranja postojećih obveza po kratkoročnim kreditima ili zajmovima uzimanjem novih kratkoročnih kredita ili zajmova. Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može se kratkoročno zadužiti samo za premošćivanje jaza nastalog zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijeća obveza.

Državni ured za reviziju preporučuje, s obzirom na iznos i dospijeće obveza, izraditi analizu i ocjenu financijskog stanja te donijeti mjere kojima bi se smanjili rashodi i povećali prihodi kako bi se u idućim proračunskim godinama osigurala sredstva za podmirenje obveza.

Državni ured za reviziju nalaže kod kratkoročnog zaduživanja, u pogledu vremena korištenja kredita, postupati u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Općina u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji i dane naloge i preporuke te u Očitovanju navodi da će po njima postupiti odnosno da će poduzeti aktivnosti radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Općine za 2017., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. provjereno je je li Općina postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuka iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji	2017.	Uskladiti potraživanja i dugotrajnu imovinu između glavne knjige i analitičke knjigovodstvene evidencije te voditi analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine sa svim potrebnim podacima.	31. 8. 2020.	nije provedeno
2.		2017.	Evidentirati udjele u temeljnom kapitalu trgovačkih društava u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	23. 1. 2019.	provedeno
3.		2017.	Evidentirati rashode u poslovnim knjigama na propisanim računima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	23. 1. 2019.	provedeno
4.		2017.	Evidentirati vrijednost ukupnih ulaganja na temelju izvršenja energetske usluge u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uredbe o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru.	23. 1. 2019.	provedeno
5.		2017.	Evidentirati potencijalne obveze po sudskim sporovima u tijeku u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	23. 1. 2019.	provedeno
6.		2017.	U Bilješkama uz financijske izvještaje navoditi propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.	23. 1. 2019.	provedeno
7.		2017.	Obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom Ministarstva financija.	31. 8. 2020.	nije provedeno
8.	Prihodi	2017.	Normativno urediti uvjete, postupak, način dodjele javnih površina te javne površine na korištenje dodjeljivati u skladu s odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.	30. 6. 2019.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
9.	Rashodi za komunalne djelatnosti	2017.	Programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima.	31. 3. 2019.	provedeno
10.		2017.	Zatražiti od dobavljača usluga održavanja javne rasvjete ispostavljanje računa o obavljenim uslugama prema odredbama ugovora, kako bi se rashodi za održavanje evidentirali u godini na koju se obavljena usluga odnosi.	31. 3. 2019.	provedeno
11.	Rashodi za reprezentaciju	2017.	Rashode evidentirati na temelju vjerodostojne dokumentacije te postupati u skladu s odredbama Pravilnika o korištenju sredstava reprezentacije.	31. 3. 2019.	nije provedeno
12.	Javna nabava	2017.	Objaviti ugovore o javnoj nabavi u Elektroničkom oglasniku javne nabave kako bi godišnje statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu bilo potpuno.	31. 12. 2019.	provedeno
13.		2017.	Provoditi postupak nabave električne energije procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave robe, radova i usluga.	31. 12. 2019.	provedeno

Općina je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Općina prihvaća status naloga i preporuka iz prošle revizije. U Očitovanju obrazlaže kako je vođenje računovodstvenog poslovanja izuzetno složen i stručan posao koji iziskuje vođenje svih analitičkih evidencija, planiranje, praćenje i izvršavanje proračuna, davanje potrebnih podloga za proračun i izmjene proračuna, sastavljanje izjave o fiskalnoj odgovornosti i raznih izvještaja u propisanim rokovima. Nadalje, navodi kako sve te poslove obavlja samo jedna osoba, što je razlog da neki nalozi nisu provedeni u rokovima prema Planu provedbe naloga i preporuka. Također, navodi da će se nepravilnosti u vezi s nalogima prema kojima nije postupljeno otkloniti u što kraćem razdoblju.*